

Rengjøringskvalitet

omtanke

solidaritet

samhold

INSTA 800 QUICK GUIDE

FAGFORBUNDET

Innhold

Forord	2	1
1. Definisjoner	4	
2. Fem kvalitetsnivåer.....	5	
3. Fire objektgrupper	6	
4. Lett og vanskelige tilgjengelige steder.....	7	
5. To urenhetsgrupper	8	
6. Fire typer urenheter	9	
7. Samlinger av urenheter.....	11	
8. Lokalets størrelse bestemmer tillatt antall urenheter.....	12	
9. Tabell.....	13	
10. Visuelle målinger	14	
11. Objektive målinger.....	15	
12. Hvordan foregår registrering av rengjøringskvalitet.....	16	
13. Om Fagforbundet.....	18	

Forord

- 2 Hensikten med denne quick guiden er gi en rask innføring i NS INSTA 800, standard for måling av rengjøringskvalitet. Den er først og fremst beregnet på dere som arbeider med renhold daglig. Kan også brukes som informasjon overfor brukere av renholdstjeneste, og andre som vil ha bruk for informasjon. Standarden er resultat av et samarbeid mellom de nordiske land, Danmark, Sverige og Norge, og er basert på en EU-standard.

Representanter for arbeidsgivere, renholdsbedrifter, arbeidsgiverforeninger, arbeidstakerorganisasjoner og brukergrupper, har utviklet den nordiske standarden. NS INSTA 800 er den eneste offentlig godkjente standard for måling av rengjøringskvalitet, og gjeldende i hele Norden. Målet er at alle snakker samme språk og vurderer kvalitet likt.

Standarden kan bidra til et enklere og bedre

samarbeid gjennom felles forståelse og oppfatning av kvalitet på utført renhold. Standarden kan bidra til å styre renholdsaktiviteten og vedlikeholdet, og forenkle renholdsplanlegging. Dette er renholders eget verktøy, som sikrer levering av forventet kvalitet på renholdet ut fra den på forhånd bestemte kvalitetsprofil.

Vi håper denne QUICK GUIDEN vil være til hjelp og nytte i det daglige arbeidet.

3

Unni Myrvold

1. Definisjoner

- 4** **NS** betyr norsk standard
 INSTA står for internordisk standardisering
 800 er nummeret på standarden

Standarden brukes til vurdering av oppnådd rengjøringskvalitet i alle typer lokaler, også kommunikasjonsmidler. Dette beskrives etter oppsatte kriterier, uavhengig av renholdsplaner, metoder og renholdssystemer som benyttes. Registrering av oppnådd rengjøringskvalitet skal foretas umiddelbart etter utført renhold, og før lokalene tas i bruk. NS INSTA 800 omfatter ikke renholdsrelaterte serviceoppgaver, f.eks. etterfylling av papir- og såpedispensere, tømning av søppelbøtter, oppvask, blomstervanning mv.

2. Fem kvalitetsnivåer

Kvalitetsnivå 5 er best, og tilsvarer meget høy kvalitet på rengjøringsresultatet.

5

Urenheter vil på dette nivået finnes i meget liten grad.

Kvalitetsnivå 1 er laveste nivå, og her vil rengjøringskvaliteten oppleves som dårlig.

Urenheter vil finnes i stor grad.

Det må på forhånd defineres hvilket kvalitetsnivå det enkelte lokale skal ha etter rengjøring. Kvalitetsnivået skal beskrives for alle fire objektgruppene et lokale består av.

Objektgruppene er: inventar, vegger, gulv og himling. Hvert kvalitetsnivå beskriver et antall tillatte samlinger urenheter, som telles opp på både lett og vanskelig tilgjengelige steder, etter at rengjøring har funnet sted. Det skilles også på type urenheter. Antall tillatte samlinger av urenheter relaterer seg til størrelsen på lokalet.

3. Fire objektgrupper

6

1. INVENTAR:

Bord, stoler, lamper, sanitærutstyr, vinduskarmer, spisemøbler og lignende.

2. VEGGER:

Alle veggflater, dørblader, karmer, elkontakter, lysbrytere, innvendig glassvegger med mer.

3. GULV:

Gulvflater, trapper – både inntrinn og opptrinn, terskler, gulvrister og lignende.

4. HIMLING /TAK:

Takflater, himlingsplater, takfaste lamper, langs-gående rør med mer.

4. Lett og vanskelig tilgjengelige steder

7

LETT TILGJENGELIGE STEDER = LT

Umiddelbart frie flater.

VANSKELIGE TILGJENGELIGE STEDER = VT

Eksempler:

- a) Overfylte skrivebord
- b) Høye skap
- c) Vannrette og loddrette flater over 180 cm
- d) Når arbeide må utføres i mer enn en meters avstand fra kroppen
- e) Når kroppen må bøyes i unaturlig stilling
- f) Ledningssurr og koblingsklyser

Det er tillatt med flere urenheter på vanskelig tilgjengelige steder, enn på lett tilgjengelige steder, innenfor alle kvalitetsnivåer.

8

5. To urenhetsgrupper

GRUPPE 1:

Avfall/løst smuss, støv og flekker

GRUPPE 2:

Flatesmuss

6. Fire typer urenheter

1. AVFALL/LØST SMUSS:

9

Avfall er smuss som kan plukkes opp med hendene, f.eks. papirbiter, sigarettstumper, blader, steiner og lignende.

Løst smuss er mindre partikler som ikke kan virvles opp, f.eks. sand, insekter, hår og lignende.

2. STØV:

Støv kan danne et lag på overflaten, og kan virvles opp.

3. FLEKKER:

Fastsittende, tørre eller våte, urenheter på et avgrenset område. F.eks. kaffe og brusflekker, vanndråper, skrittmerker, tyggegummi, render og skjolder. Må ikke skyldes manglende vedlikehold av bygningsmessig art.

4. FLATESMUSS:

Fastsittende, tørre eller våte, urenheter på et ikke avgrenset område. F.eks. kalk og rustbelegg, fettfilm, nikotin, friksjonsmerker i stort omfang, ujevn overflatebehandling.

Flatesmuss må ikke være forårsaket av skader eller manglende vedlikehold av bygningsmessig art.

10

High-speedmaskin for forebygging av flatesmuss.

7. Samlinger av urenheter

11

Samme type urenheter innen et område på maks 0,25 kvadratmeter, skal telles som en samling. På lange smale flater som er en naturlig enhet, skal betraktes som en samling forutsatt at bredde x lengde ikke overstiger 0,25 kvadratmeter. Det vil si at f.eks. en gulvlist som er 1 cm bred kan være opptil 25 meter lang, og likevel regnes som en samling.

En kabelgate som er 10 cm bred kan være opptil 2,5 meter lang, og telle som en samling.

8. Lokalets størrelse bestemmer tillatt antall urenheter

Antall samlinger urenheter i et lokale skal settes i forhold til størrelsen på lokalet.

NS INSTA 800 beskriver intervaller med fire forskjellige lokalstørrelser:

1. Til og med 15 kvm
2. 16 kvm til og med 35 kvm
3. 36 kvm til og med 60 kvm
4. 61 kvm til og med 100 kvm

Hvis lokalet er større enn 100 kvm, skal det deles i to eller flere deler, slik at størrelsen kommer innenfor et målbart område (se over).

Dette kalles da en inspeksjonsenhet = IE

9. Tabell

Urenheter (avfall/løst smuss, støv og flekker)

13

Flatesmuss

	Lokaler (IE) t.o.m.15 kvm	Lokaler (IE) 16 – 35kvm	Lokaler (IE) 36 – 60kvm	Lokaler (IE) 61 – 100kvm	Ar- ealandel i prosent
5	LT 1 VT 1	LT 1 VT 2	LT 2 VT 4	LT 4 VT 6	LT 0% VT 0%
4	LT 2 VT 3	LT 3 VT 5	LT 5 VT 6	LT 7 VT 8	LT 10% VT 10%
3	LT 5 VT 6	LT 6 VT 8	LT 9 VT 12	LT 12 VT 18	LT 25% VT 25%
2	LT 7 VT 8	LT 8 VT 10	LT 13 VT 15	LT 18 VT 20	LT 50% VT 50%
1	LT 10 VT ubg	LT 12 VT ubg	LT 18 VT ubg	LT 24 VT ubg	LT 75% VT 75%

10. Visuelle målinger

- 14**
- a) Registrering av oppnådd rengjøringskvalitet skal foretas minst fire ganger årlig, som beskrevet i standarden.
 - b) Den visuelle registreringen skal foretas ved alminnelig befaring i lokalene som målingen omfatter.
 - c) Registrerte urenheter føres opp på et rom-skjema for hver objektgruppe, og telles opp for så å sammenlignes med valgte kvalitetsprofil.
 - d) Er antall tillatte urenheter mindre enn, eller lik valgte kvalitetsprofil, er lokalet godkjent.
 - e) Viser resultatet at antall urenheter overstiger det antall som er beskrevet for valgte kvalitetsprofil, vil lokalet bli underkjent.
 - f) Lokaler som gjentatte ganger blir underkjent, vil bli gjenstand for skjerpet kontroll.
 - g) Visuell registrering er enkel å utføre, i tråd med standardens intensjon for måling av rengjøringskvalitet.

11. Objektive målinger

15

Standarden gir mulighet for objektive målinger med teknisk utstyr innenfor følgende områder:

- a) støvavsetninger
- b) hygiene
- c) friksjon
- d) glans
- e) statisk elektrisitet
- f) overflatemotstand på gulv

Disse er ment som et supplement til den visuelle registreringen, og skal kun brukes etter avtale, eller ved spesielle tilfeller og problemstillinger.

12. Hvordan foregår registrering av rengjøringskvalitet?

Et bygg består som oftest av mange typer lokaler. F.eks. oppholdsrom, klasserom, korridorer, pasientrom, toaletter, dusjrom. Treningslokaler, kontorer, møterom, grupperom, kantine, lagerrom mv. Det er naturlig å dele disse inn i beslektede romkategorier, i forhold til valg av kvalitetsprofiler.

Det faller naturlig å velge en høyere kvalitetsprofil på sanitærrom, da adferden på slike rom tilsier at aktiviteten er personnært. Innenfor de på forhånd bestemte kvalitetsprofiler, velges det ut et mindre antall rom fra hver profil, som registrering av oppnådd rengjøringskvalitet skal foretas på.

AQL (acceptance quality limit), er en statistisk tabell i standarden. AQL angis i fire forskjellige prosentsatser, hvor 4% er normalen. Den beskriver

antall lokaler innenfor hver av de valgte kvalitetsprofiler for et bygg, som skal være gjenstand for kvalitetsregistrering av rengjøringen. Antallet relaterer seg til det totale antall lokaler innenfor hver kvalitetsprofil bygget består av, i intervaller innenfor hver prosentsats. AQL beskriver også grenseverdier for antall aksepterte og underkjente lokaler, som er gjenstand for registreringen.

En renholder som vet hvilken kvalitetsprofil de forskjellige lokalene er forventet å ha etter utført renhold, og som har kunnskaper om hvordan standarden måler rengjøringskvalitet, vil enkelt kunne foreta egen vurdering av nødvendig renholdsaktivitet for å oppnå det ønskede resultat. Det blir enklere å planlegge arbeidet, og sikre at renholdet er godt nok utført i forhold til forventningen.

Standarden bidrar til trygghet i arbeidssituasjon og felles forståelse av rengjøringskvalitet blant kollegaer, ledelse og brukere. Gevinst kan være færre stressituasjoner, lavere sykefravær og bedre arbeidsmiljø.

13. Om Fagforbundet

- 18** Fagforbundet bygger sin virksomhet på frihet, likhet og solidaritet. Fagforbundet er en offensiv arbeidstakerorganisasjon som arbeider for å videreutvikle og trygge velferdsstaten. Dette gir individet frihet og trygghet. Frihet er i denne sammenhengen ikke bare et spørsmål om fravær av tvang, men også et spørsmål om muligheter og rettigheter for den enkelte. Likeverd er et gjennomgående prinsipp for Fagforbundet, uavhengig av etnisk eller kulturell bakgrunn, seksuell legning, religion eller livssyn.

Arbeid mot rasisme og diskriminering er en prioritert oppgave. Opparbeidede og framforhandlete rettigheter er basis for fagbevegelsens arbeid. De mest grunnleggende av disse rettighetene er organisasjonsretten, forhandlingsretten og streikeretten. Samarbeid og allianser med politiske

partier og ulike organisasjoner sikrer at disse rettighetene bevares og styrkes.

Likestilling er et gjennomgående prinsipp som sikrer kvinner og menn like muligheter til å ivareta seg selv, karriere og familieliv. Målsettingen er å sikre alle like muligheter til et godt arbeidsliv. Dette innebærer rett til hel stilling, en lønn å leve av og enverdig pensjonstilværelse.

19

13.2 Seksjon samferdsel og teknisk

Seksjon samferdsel og teknisk organiserer over 60.000 ansatte i kommunale og private virksomheter. Den største gruppen er renholdere og renholdsoperatører. De utgjør rundt halvparten av medlemmene i seksjonen. Seksjonen skal sørge for at det utvikles yrkesrettede tilbud til alle yrkene og sørge for at de økonomiske og samfunnspolitiske interessene til de ansatte i yrkene blir godt ivaretatt.

Med å lage fire seksjoner ønsker Fagforbundet å gi sine medlemmer et dobbelt tilbud - både den tradisjonelle fagforeningen og et yrkesfaglig fellesskap med egen arbeidstakergruppe. Kontakt Fagforbundet for Fagforbundets prinsipp og

handlingsprogram, brosjyrer eller annet informasjon materiell. Eller besøk våre hjemmesider:

www.fagforbundet.no og
www.fagforbundet.no/sst.

Seksjonsstyret takker Rådet for renhold for utarbeidelse av dette heftet.

20

Med vennlig hilsen
Styret for Seksjon samferdsel og teknisk

FAGFORBUNDET

www.fagforbundet.no
Postboks 7003 St. Olavs plass
NO-0130 Oslo